

PROIECT

DECIZIE nr. 7 / 1

din 12 decembrie 2024 s. Grozești

**“Cu privire la aprobarea Bugetului satului Grozești
pentru anul 2025 în prima lectură.”**

Examinând nota informativă prezentată de contabilă-șefă privind proiectul bugetului satului Grozești pentru anul 2025;

Ținând cont de sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului local Grozești pentru anul 2025;

Consultând avizele comisiilor de specialitate constituite pe lângă Consiliul local Grozești;

În temeiul:

- art. 10 , 118 – 126 din Codul administrativ nr. 116 / 2018;
- Legii privind administrația publică locală nr. 436 / 2006;
- Legii nr. 847 / 1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar;
- Art.20, p.3,4 din Legea nr. 397 / 2003 privind finanțele publice locale;
- Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 / 2014;
- Clasificația bugetară, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.208/2015. Cu modificările ulterioare;
- Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.124/2023,

Consiliul local Grozești,

DECIDE :

1.Se aprobă bugetul satului Grozești pentru anul 2025 în prima lectură **la venituri** în sumă de **6 246,9 mii lei** și **la cheltuieli** în sumă de **6 246,9 mii lei**.

2. Controlul executării prezentei decizii se atribuie primarului Croitoru Nicolae.

Autor:

Primarul s. Grozești

CROITORU Nicolae

Tel:(0264-43) 2-36,Primaria.Grozesti@gmail.com

Contrasemnat :

Secretarul Consiliului

Svetlana MITROFAN

Nota informativă a contabilei șefă
privind Bugetul Primăriei satului Grozești pentru anul 2024
pentru prima lectură

Bugetul Primăriei Grozești pentru anul 2025 este elaborat conform procesului de elaborare a proiectului de buget, în baza *particularităților privind elaborarea de către autoritățile administrației publice locale a proiectelor bugetelor locale pentru anul 2025 și a estimărilor pe anii 2026-2027.*

Bugetul local își formează veniturile din următoarele surse :

1) venituri generale:

- a) venituri proprii;
- b) defalcări, conform cotelor procentuale, de la impozitele și taxele de stat;
- c) transferuri de la Bugetul de Stat;
- d) granturi pentru susținerea bugetului.

2) venituri colectate

3) granturi pentru proiecte finanțate din surse externe.

Prezenta notă informează și propune spre aprobare în prima lectură Bugetul satului Grozești pentru anul 2025 după cum urmează în **Sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului local Grozești pentru anul 2025 anexată la prezenta Notă informativă.**

Autoritatea executivă a Consiliului local Grozești va prezenta spre aprobare Bugetul pentru anul 2025 în lectura a doua, conform prevederilor legislației în vigoare cu o notă informativă mai detaliată.

Anexa 1 .Sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare
ale bugetului local Grozești pentru anul 2024

Denumirea	Cod Eco	Suma, mii lei
I. VENITURI, total	1	6246,9
inclusiv transferuri de la bugetul de stat		4638,4
II. CHELTUIELI, total	2+3	6246,9
inclusiv transferuri către bugetele UAT de nivelul întâi		4638,4
III. SOLD BUGETAR	1-(2+3)	
IV. SURSELE DE FINANȚARE, total	4+5+9	
inclusiv conform clasificatiei economice (k3)		
Împrumuturi recreditate între bugetul de stat și bugetele locale	561	
Sold mijloace bănești la începutul perioadei	910	
Sold mijloace bănești la sfârșitul perioadei	930	

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de decizie “Cu privire la aprobarea Bugetului satului Grozești pentru anul 2025 în prima lectură ”

Denumirea autorului proiectului

Autor al proiectului este primarul satului Grozești, elaborat fiind de către contabilă-șefă a Primăriei Grozești.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de decizie

Proiectul deciziei nr. 7/ 1 din 12.12.2024 -, Cu privire la aprobarea Bugetului local pentru anul 2025 în prima lectură ,, a fost elaborat de către contabilă - șefă în conformitate cu prevederile Art.12 din Legea Republicii Moldova nr.435-XVI “Privind descentralizarea administrativa”, Art. 14, alin. (4 lit. (n), art 19 p. (4) din Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administratia publica locala, art. 24,25,43, 47,55 al Legii finantelor publice si responsabilitatii bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, tinind cont de prevederile art. 20 din Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finantele publice locale, art.14, art. 47 și 48 ale Legii nr 419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garantiile de stat si recreditarea de stat, precum si de prevederile Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea si modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul ministrului finantelor nr.124/2023.

Scopul proiectului este elaborarea și aprobarea Bugetului satului Grozești pentru anul 2025 în prima lectură.

Conformitatea proiectului cu actele normative și legislative în vigoare

Proiectul de decizie respectă prevederile actelor normative si legislative actuale și este elaborat în vederea implementarii Legii nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative.

Principalele prevederi, evidențierea elementelor noi

Legile care reglementează domeniul vizat: Legea nr.435-XVI privind descentralizarea administrativă, Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Legea finanțelor publice șiresponsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014, Legea nr. 397 XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale.

În urma aprobării bugetului s. Grozești pentru anul 2025 în prima lectură , partea de venituri a bugetului s.Grozești în suma totală va constitui **6246,9 mii lei** și partea de cheltuieli a bugetului va constitui suma de **6246,9 mii lei**.

Fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.

Implementarea prezentului proiect nu necesită alocarea de surse financiare. Dimpotrivă, se preconizează că va conduce la suplimentarea veniturilor Bugetului local pentru 2025.

Implementarea prezentului proiect va permite utilizarea alocatiilor bugetare si respectarea limitelor acestora, dezagregarea în termen a limitelor stabilite cu introducerea în cadrul sistemul integrat de gestionare a finanțelor publice (SIGFP) în baza Clasificației bugetare, aprobata prin Ordinul ministrului finanțelornr.208/2015(cu modificările ulterioare) și a Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea si modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul ministrului finantelor nr.124/2023, utilizarea conform destinației a transferurilor cu destinatie specială alocate de la

bugetul de stat precum și raportarea în termenii stabiliți a performanțelor realizate conform competenței.

Modul de încorporare a actului în cadrul normative

Proiectul de decizie a fost elaborat în conformitate cu Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr.1163 din 24.04.1997

Proiectul este ajustat și la actele normative elaborate de APL Grozești, cum ar fi Regulamentul de desfășurare a activității de comerț în satul Grozești, raionul Nisporeni, aprobat prin Decizia nr.6 /6 din 09.12.16, Strategia de dezvoltare a localității, Contractul colectiv de muncă, etc.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederii Legii nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului deciziei precum și anunțul cu privire la consultări publice inclusiv și proiectul de decizie cu toate anexele și explicațiile de rigoare au fost plasate pe pagina **web: grozesti.sat.md**.

Proiectul de decizie se prezintă comisiilor de specialitate pentru avizare și a fi propus Consiliului local pentru examinare și adoptare în ședință.

Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost precedat de identificarea normelor care ar favoriza corupția și s-a constatat că eventuale fapte de corupție sunt mai mult caracteristice procesului de gestionare administrativă a bunurilor publice și a resurselor financiare publice, decât de elaborarea și aprobarea bugetului local.

Astfel, Proiectul de decizie nu prezintă elemente de corupție .

Constatările expertizei

Proiectul de decizie privind aprobarea Bugetului local 2025 în prima lectură corespunde normelor legale.

Proiectul va avea un impact semnificativ în respectarea legislației în vigoare și exercitarea competențelor APL Grozești în reglementarea gestionării banilor publici.

Primar

CROITORU Nicolae

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

la proiectul de Decizie nr.7/1 din 12.12.2024“ Cu privire la aprobarea bugetului Primăriei Grozești pentru anul 2025 în prima lectură”

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de primarul s.Grozești Croitoru Nicolae în baza Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

Autor al proiectului de act normativ este primarul satului Grozești Croitoru Nicolae, elaborate de contabilă – șefă a primăriei Grozești.

Categoria actului normativ propus este Decizie de consiliul local, ceea ce corespunde art.112 din Constituție, art.18 din Legea cu privire la actele normative nr.100 din 22.12.2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „etapele asigurării, s-au respectat rigorile de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului transparenței procesului de elaborare a deciziilor :

- a) a fost informat publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) s-a pus la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) s-a consultat cetățenii, în corespundere cu legea, prin plasarea informației pe panouri informative și consultare prin mijloace TIC, sit web;

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că :

(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.

(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia a fost plasat pe panoul informativ a autorității publice pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor. În vederea respectării rigorilor privind transparența decizională, autorul proiectului a anunțat despre inițierea elaborării deciziei prin intermediul plasării pe panoul informative. De asemenea, textul proiectului și nota informativă la acesta se regăsesc plasate pe panou, cu respectarea cerințelor de conținut, inclusiv cu respectarea termenului limită de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea propunerilor.Totodată, proiectul de decizie cu materialele aferente au fost puse spre consultare publică pe situl oficial al APL Grozești, www.grozesti.sat.md. În urma analizei proiectului prenotat, constatăm că promovarea acestuia se realizează cu respectarea rigorilor impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.2. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: **Scopul principal al proiectului este de a prezenta Sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului loca Grozești pentru anul 2025.**

Analizând proiectul, constatăm că scopul declarat de autor în nota informativă corespunde prevederilor acestuia.

În nota informativă autorul afirmă că: „Prezentul proiect a fost elaborat în scopul executarea prevederilor Legii nr. 181 din 25.07.2014 privind finanțele publice și responsabilităților bugetar-fiscale, precum și legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale.

Astfel, APL trebuie să elaboreze și să aprobe **bugetul Primăriei Grozești pentru anul 2025 în două lecturi**”.

Proiectul urmărește atingerea următoarelor obiective :

-de a identifica sursele de venituri la Bugetul local 2025;

- de a structura cheltuielile preconizate pentru 2025.

CONSTATARE :Analizând proiectul de decizie, se constată, că: *Scopul anunțat și scopul real al proiectului coincide și atinge Obiectivele scontate.*

I.3. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele subiecților , care participă în calitate de contribuabili și beneficiari direcți ai bugetului planificat și elaborat în condițiile legii.

Promovarea proiectului se realizează cu respectarea preponderentă a interesului public și a interesului privat.

I.4. Justificarea soluțiilor proiectului

I.4.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.21 din Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative: Proiectul unui act normativ se elaborează în câteva etape consecutive, după cum urmează:

a) desemnarea persoanei responsabile sau, după caz, formarea grupului de lucru care va elabora proiectul, precum și asigurarea suportului tehnic, organizatoric și financiar al procesului de elaborare;

b) determinarea categoriei, conceptului și stabilirea structurii actului normativ;

c) elaborarea versiunii inițiale a proiectului și întocmirea notei informative;

d) întocmirea tabelului de concordanță, în cazul în care prin proiectul actului normativ se urmărește armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;

e) consultarea publică, avizarea proiectului actului normativ de către autoritățile a căror competență are tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ, efectuarea expertizelor, inclusiv expertiza anticorupție, expertiza juridică și, după caz, expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene și expertiza grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător;

f) întocmirea sintezei obiecțiilor și propunerilor autorităților publice și, după caz, a sintezei recomandărilor reprezentanților societății civile;

g) elaborarea versiunii finale a proiectului de act normativ.

(2) Procedura și termenele privind elaborarea, avizarea, efectuarea expertizelor și definitivarea proiectelor actelor normative, care sînt prezentate spre examinare Guvernului, sînt stabilite de către Guvern.

În nota informativă autorul relevă condițiile și evidențiază elementele noi ce au impuse la elaborarea proiectului de decizie și prezintă impactul proiectului cu argumentele corespunzătoare, în conformitate cu art.30 din Legea nr.100 din 22.12.2017.

I.4.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă conține „e) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”.

Potrivit notei informative: „Implementarea prevederilor din proiect necesită alocarea mijloacelor financiare de la bugetul de stat și local , utilizând conform destinației mijloacele alocate precum și raportarea în termen stabiliți a performanțelor realizate conform competenței.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative „textul proiectului de act normativ a fost elaborat cu respectarea următoarelor reguli:

A fost expus în limbă simplă, clară și concisă;

Nu s-au folosit folosit neologisme, doar sinonime de largă răspândire;

S-au folosit noțiuni monosemantice,

Termenii de specialitate au fost utilizați numai în domeniul de activitate la care se referă proiectul

În limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni. Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

Textul proiectului de decizie întrunește cerințele prevăzute de art.54 al Legi nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Textul proiectului nu conține conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare. Se prevede executarea Legii nr. 181 din 25.07.2014 privind finanțele publice și responsabilităților bugetar-fiscale, precum și Legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea mandatarilor autorizați în domeniul proprietății intelectuale și stabilește regulile de conduită profesională, înglobate în Codul de etică și conduită al mandatarilor autorizați în proprietatea intelectuală, funcționari publici, persoane beneficiare și subiecții instituțiilor din subordinea Primăriei Grozești.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului.

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul deciziei 7/1 din 12.12.2024”**Cu privire la aprobarea bugetului Primăriei Grozești pentru anul 2025 în prima lectură**”, potrivit autorului, are drept scop de a prezenta **Sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului local Grozești pentru anul 2025.**

Proiectul de decizie nu prezintă elemente de corupție, acestea fiind minimalizate prin consultarea populației.

Proiectul este unul în interes public, corespunde normelor legale și se încadrează în misiunea de a avea impact semnificativ în exercitarea competențelor APL.